

**ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
FACULTY OF ECONOMICS UNIVERSITY OF KRAGUJEVAC**

Адреса: Лицеја Кнежевине Србије 3, Крагујевац

Телефон: 034/303-500

е-mail: ekfak@kg.ac.rs

ПИБ: 101578837

Матични број: 07151322

Шифра делатности: 85.42

ЕЛАБОРАТ ЗА КРАТКИ ПРОГРАМ СТУДИЈА

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА ИЗВЕШТАВАЊЕ О ОДРЖИВОСТИ

SUSTAINABILITY REPORTING SPECIALIST

Јануар, 2026.

Садржај

Увод	3
1. Предуслови за имплементацију кратких програма на ВШУ	3
2. Документација о КП студија:	3
3. Циљ и исход КП	3
4. Опис посла за који се припремају полазници	4
5. Одлука ВШУ о прихватању - доношењу КП студија	5
6. Уговор са бар једним послодавцем који је спреман да ангажује полазнике који заврше КПС	5
7. Информација о праву уписа и неопходним компетенцијама полазника	5
8. Курикулум са подацима о предметима, распореду предмета и њиховој условљености	6
Курикулум за КП	7
9. Број ЕСПБ који обезбеђује КП (и сваки предмет), односно на други начин јасно изражен обим наставног процеса	7
10. Курикулум КП студија	7
11. Списак наставног особља са основним професионалним подацима и податком о начину ангажовања	12
Табела 1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави – Књига наставника (Дати у Прилогу све Табеле).	13
Табела 2. Листа ангажованих наставника и сарадника на КП студија	20
Прилог 1. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, наставника и сарадника ангажованих на КП студија.	21
Прилог 2. Правилник о избору наставног особља на Установи	21
12. Кратки програм треба да укључи и стручну праксу у некој фирми на послу за кога се студент кратког програма образује	21
Прилог: Стручна пракса	38
13. Простор за реализацију и материјално-техничка подршка	23
14. Право уписа и компетенције полазника	23
15. Оглашавање КП, пријемни испит, рангирање и упис полазника	23
16. Обавезе кандидата	24
17. Величина наставне групе	24
18. План реализације наставе	24
19. Процедуре за управљање квалитетом кратког програма	24
20. Подаци о висини школарине	25
21. Услови које је ВШУ испунила за реализацију КП студија	25

Увод

Елаборат садржи потребну документацију за кратке програме студија на ВШУ.

Елаборат је урађен према Правилнику о организацији, спровођењу, издавању сертификата и поступку вођења евиденције за кратке програме студија ("Сл. гласник РС", бр. 32/2019 од 3.5.2019, ступа на снагу 11.5.2019. године).

1. Предуслови за имплементацију кратких програма на ВШУ

Кратки програми студија (КП) се уводе на основу исказане потребе послодавца у циљу решавања акутних проблема у погледу недостатка радних места за које се уводи КП и који требају да буду усклађени са захтевима тржишта.

Да би ВШУ реализовала кратак програм студија (КП), претходно је реализовала следеће активности:

1. Промена [Статута](#) и навођење кратких програма у истом;
2. Усвајање [Правилника](#) о кратким програмима студија Економског факултета Универзитета у Крагујевцу;
3. [Дефинисање начина извођења](#) наставе: класично у просторијама ВШУ у којима она изводи [акредитоване студијске програме](#), као настава на даљину или комбиновањем ова два начина;
4. Доношење [одлуке](#) о томе да ли се КП раде самостално или у партнерству са неком другом ВШУ;
5. Доношење [одлуке одговарајућег органа](#) ВШУ о започињању процедуре припреме КП;
6. Потписивање [уговора](#) са бар једним [послодавцем](#) који је спреман да запосли полазнике који заврше кратки програм (с тим, што он има право избора лица које ангажује) или са послодавцем који је спреман да своје запослене пошаље на додатну обуку кроз КП;
7. [Прибављање изјаве послодавца](#) о позитивном вредновању курикулума;
8. [ВШУ својим актима прецизира услове](#) које треба да задовоље стручњаци из праксе да би били укључени у реализацију КП као наставници и сарадници ван радног односа: нпр. високо образовање првог степена, објављени стручни или уметнички радови/остварења у одговарајућој области, радно искуство на пословима за које се студенти обучавају, способност за педагошки рад и сл.
9. Дефинисање [уговора о студирању](#).

2. Документација о КП студија:

Назив кратког програма студија: Специјалиста за извештавање о одрживости

3. Циљ и исход КП

Циљ кратког програма студија је унапређење стручности кадрова у области извештавања о одрживости и развоја ESG стратегије, чиме се обезбеђује адекватна основа за креирање извештаја и имплементацију стратегије, као и пословање у складу са циљевима одрживог развоја.

Полазници КП студија, похађањем теоријских часова наставе и реализацијом стручне праксе, у могућности су да се ближе упознају са циљевима одрживог развоја,

концептом извештавања о одрживости, регулативним оквиром и идентификовањем материјално значајних тема. Додатно, циљ програма је да обезбеди полазницима одговарајуће теоријско знање и практичне вештине у домену организације и вођења тима за креирање извештаја о одрживости на нивоу компаније, дефинисање фаза у процесу креирања извештаја о одрживости и ESG стратегија, као и израде матрице материјалности. Полазници током трајања КП студија уче и о методолошким алатима који омогућавају обрачун CO₂ емисија на нивоу производа и на нивоу компаније. Такође, савладавањем материје, полазници уче како да формирају одговарајуће препоруке за формулисање и имплементацију стратегије управљања CO₂ емисијама. Циљ програма је и да се полазници обуче како да израчунају и правилно интерпретирају вредности GHG емисија (Score 1, Score 2, Score 3). Генерално, структура КП је осмишљена на начин који помаже полазницима да унапреде своје вештине у области извештавања о одрживости.

Очекивани исход програма је оспособљавање полазника да: а) разумеју и објасне концепте ESG и извештавања о одрживости, као и њихов значај у постизању конкурентске позиције предузећа; б) идентификују и разликују основне сегменте извештаја о одрживости; в) идентификују и разликују кључне стандарде за извештавање о одрживости (ESRS, VSME, GRI, IFRS S1/S2) у погледу намене, обухвата и примене; г) објасне концепт двоструке материјалности и његову улогу у савременом извештавању о одрживости; д) идентификују и анализирају утицаје, ризике и прилике у складу са ESRS; ђ) примене основне кораке процеса процене двоструке материјалности, укључујући идентификацију тема, процену значаја и документацију резултата; е) идентификују, класификују, квантификују и анализирају емисије у оквиру Score 1, Score 2 и Score 3 према GHG протоколу; ж) тумаче и примењују обавезе у оквиру CBAM механизма као и да попуњавају извештај. С тим у вези, полазници би стечена знања могли да примене у обављању пословних активности у компанијама, јавном сектору и као самостални консултанти.

4. Опис посла за који се припремају полазници

Задатак полазника који заврше КП је да сва стечена знања, вештине и компетенције, кроз успешно завршену наставу, користе као специјалисти у процесу креирања извештаја о одрживости. Обим кратког програма треба да обезбеди да сва знања и вештине стечене на предметима које је похађао омогуће да је полазник спреман за запослење и продуктиван рад у савременом тиму који врши транзицију ка зеленој економији и омогућава пословање у складу са циљевима одрживог развоја. У целини посматрано, полазници ће стећи одговарајуће знање из области ESG, регулативе у области извештавања о одрживости, идентификовање и процене материјално значајних тема и обрачуна емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Завршивши КП студија Специјалиста за извештавање о одрживости, полазници се оспособљавају за обављање широке палете послова коју чине:

- пословање у складу са циљевима одрживог развоја;
- пословање у складу са међународном и националном регулативом у области извештавања о одрживости;
- креирање извештаја у складу са ESRS и GRI;
- управљање ESG перформансама и ризицима;

- креирање ESG стратегије;
- обрачун и управљање CO2 емисија на нивоу компаније;
- захтеви у погледу СВAM механизма;

Након завршетка КП, полазник је спреман да буде запослен као специјалиста за извештавање о одрживости и да активно допринесе кокурентности и одрживости компаније, њеном развојном тиму и тиму који се бави одрживим пословањем компаније. У улози специјалисте за извештавање о одрживости, полазник треба да разуме, допринесе унапређењу или промени пословања компаније у смислу достизања циљева одрживог развоја.

5. Одлука ВШУ о прихватању - доношењу КП студија

Прилог: [Одлука ВШУ](#) о доношењу КП коју усваја Наставно-научно веће, на [предлог Декана](#).

6. Уговор са бар једним послодавцем који је спреман да ангажује полазнике који заврше КП

ВШУ је обезбедила уговоре са послодавцима који су спремни да ангажују полазнике који заврше КП или са послодавцем који је спреман да своје запослене пошаље на додатну обуку кроз кратки програм.

Прилог: Уговори [1](#) [2](#) [3](#)

7. Информација о праву уписа и неопходним компетенцијама полазника

Право уписа имају сви кандидати са најмање стеченим средњим образовањем. Пожељне компетенције полазника се огледају у поседовању радног искуства у области заштите животне средине, одрживог развоја, зелене економије, као и познавању рада на рачунару.

Овај КП по врсти, нивоу и обиму знања и вештина за које се полазници обучавају, одговара високом образовању. Факултет уписује до 50 кандидата по једном уписном року. Редослед кандидата се одређује према ранг листи формираној на основу стеченог претходног образовања и оствареног броја поена који кандидати остваре на интервјуу који ће Факултет организовати. На захтев лица које је завршило кратки програм студија и које се уписало на студијски програм основних или мастер академских студија, факултет може признати предмете/делове предмета које је студент положио у оквиру кратког програма, зависно од степена преклапања са предметима уписаног студијског програма.

8. Курикулум са подацима о предметима, распореду предмета и њиховој условљености

Прилог: Уводна табела

Назив КП програма:	Специјалиста за извештавање о одрживости
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм:	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу
Образовно – научно/образовно – уметничко поље:	Друштвено-хуманистичке науке
Научна, стручна или уметничка област:	Економске науке
Врста студија:	КП
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима:	30 ЕСПБ
Назив сертификата:	Специјалиста за извештавање о одрживости
Дужина студија:	3,5 месеца
Година у којој је започела реализација студијског програма:	/
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов):	2026.
Број студената који студира по овом студијском програму:	/
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм: Основ за овај број јесте број места који стоји у уговору са послодавцем.	50
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (Наставно-научног већа):	28.01.2026.
Језик на коме се изводи студијски програм:	Српски језик
Претходни услови за упис	Средња школа
Уверење о акредитацији ВШУ	Да
Акредитовани програми из области у којој се реализује кратки програм	Да
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму:	http://www.ekfak.kg.ac.rs/

Курикулум за КП

У креирању курикулума активно су учествовали представници „Милица Мишковић ПР, Агенција за консалтинг ESG Knowledge Hub, Београд – Звездара”.

Предмети се изводе по редоследу како су наведени. Предмети су обавезни, а сваки наредни је условљен претходним.

Р.Бр.	Назив предмета	Поље	Семестар	Број часова	ЕСПБ
1.	Концептуалне основе извештавања о одрживости и ESG	Друштвено-хуманистичко	I	60	6
2.	Регулаторни оквир и стандарди извештавања о одрживости	Друштвено-хуманистичко	I	60	6
	Двострука материјалност и управљање подацима у области одрживости	Друштвено-хуманистичко	I	60	6
3.	Карбонско рачуноводство и СВМ	Друштвено-хуманистичко	I	60	6
4.	Стручна пракса	Друштвено-хуманистичко	I	60	6
Укупно часова активне наставе				300	
Укупно ЕСПБ					30

За сваки предмет јасно су дефинисани: циљ, исходи учења и обуке, програмски садржај, начин и методе извођења наставе, начин провере стеченог знања и полагања завршног испита, наставна литература и обим изражен бројем ЕСПБ, односно на други јасан начин.

9. Број ЕСПБ који обезбеђује КП (и сваки предмет), односно на други начин јасно изражен обим наставног процеса

Број ЕСПБ приказан је у табели са курикулумом.

10. Курикулум КП студија

Курикулум са подацима о предметима, распореду предмета и њиховој условљености.

Прилог: [Књига предмета \(за све предмете\)](#)

Табела 5.2. Спецификација предмета

Кратки програм : Специјалиста за извештавање о одрживости			
Назив предмета: Концептуалне основе извештавања о одрживости и ESG			
Наставник/наставници: Мирјана Тодоровић, Дејан Јовановић			
Статус предмета:			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Предмет има за циљ да упозна студенте са улогом и значајем извештавања о одрживости, као и да им укаже на концептуалну основу ESG и на значај развоја ESG стратегије. Поред наведеног, циљ предмета је да укаже на предности извештавања, значај примене стандарда нефинансијског извештавања и пословања у складу са циљевима одрживог развоја, као и да укаже на фазе развоја извештаја о одрживости и ESG стратегије. Посебно ће бити истакнути проблеми и препреке са којима се домаће компаније суочавају приликом конкурисања на светском тржишту и укључивања у ланце снабдевања великих светских компанија.			
Исход предмета			
Након одслушаног предмета студенти ће бити оспособљени да:			
<ul style="list-style-type: none"> • разумеју и објасне концепт извештавања о одрживости и његов значај у постизању конкурентске позиције предузећа и циљева одрживог развоја; • идентификују и разликују основне сегменте извештаја о одрживости; • анализирају извештаје о одрживости, нарочито из перспективе <i>Greenwashing-a</i>; • разумеју значај развоја и имплементације ESG стратегије; • критички анализирају еколошку, друштвену и економску одговорност предузећа и разумеју проблеме у мерењу ових димензија пословања предузећа; • прате, процењују и тумаче утицај ESG на финансијске перформансе компанија. 			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Еволуција корпоративног извештавања</i> • <i>Утицај одрживог развоја на развој корпоративног извештавања</i> • <i>Суштинско одређење и значај извештавања о одрживости</i> • <i>Мерење и управљање еколошким, социјалним и перформансама корпоративног управљања</i> • <i>Креирање извештаја о одрживости и ESG стратегије</i> • <i>Појмовно и суштинско одређење Greenwashing-a</i> • <i>Утицај ESG на финансијске перформансе компанија</i> 			
<i>Практична настава: Анализа студија случаја и решавање проблемских задатака</i>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Тодоровић, М., Савић, Б. и Јовановић, Д. (2020). <i>Интегрисано извештавање – нови модел корпоративног извештавања</i>. Крагујевац: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, (одабрана поглавља) 2. Нефинансијско извештавање и ЕУ таксономија – водич за привреду и банке, 2023. https://circulareconomy-serbia.com/sites/default/files/2023-08/GIZ%20-%20Vodic%C2%8D%20za%20nefinansijsko%20izvestavanje%20i%20EU%20taksonomiju%20za%20privredu%20i%20banke.pdf 3. Одрживост и ЕСГ речник – 110 појмова које је добро да знате, 2023. https://responsiblebusinesshub.pks.rs/wp-content/uploads/2023/09/ESG-Recnik.pdf 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практична настава, самостални рад полазника, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	40		
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Кратки програм : Специјалиста за извештавање о одрживости			
Назив предмета: Регулаторни оквир и стандарди извештавања о одрживости			
Наставник/наставници: Дејан Јовановић, Александар Јањушевић, Милица Мишковић, Светлана Дамњановић			
Статус предмета:			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Предмет има за циљ да студентима пружи систематско и практично разумевање међународног и европског регулаторног оквира у области одрживог пословања и извештавања о одрживости, као и кључних стандарда, принципа и иницијатива које обликују савремену ESG праксу. Предмет има за циљ да оспособи студенте да разумеју обухват регулативе, улоге различитих актера и стандарда за извештавање, као и да критички сагледају међусобне односе између законских захтева, добровољних оквира и пословне праксе. Посебан акценат ставља се на разумевање примене стандарда извештавања у корпоративном контексту и њихове улоге у доношењу одлука, управљању ризицима и унапређењу транспарентности и одговорности организација.			
Исход предмета			
По завршетку предмета студенти ће бити у стању да:			
<ul style="list-style-type: none"> • разумеју и објасне основне регулаторне оквире извештавања о одрживости на међународном, европском и националном нивоу; • идентификују и разликују кључне стандарде за извештавање о одрживости (ESRS, VSME, GRI, IFRS S1/S2) у погледу намене, обухвата и примене; • процене усклађеност и квалитет извештаја о одрживости у односу на релевантне регулаторне и тржишне (добровољне) захтеве; • прате и тумаче развој регулативе и стандарда у области извештавања о одрживости. 			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
<i>Регулаторни оквир извештавања о одрживости, Међународни, европски и национални регулаторни оквир; обухват обвезника, надлежности и одговорности. Европски стандарди извештавања (ESRS и VSME), Структура и намена ESRS стандарда; двострука материјалност; VSME као поједностављени оквир за МСП. Међународни стандарди – GRI, IFRS S1 и IFRS S2, Основни принципи и структура стандарда; примена у добровољном и међународном контексту. Инвеститорска перспектива, фокус на финансијску материјалност и климатске ризике. Поређење ESRS, GRI и IFRS; кључне разлике, комплементарност и изазови примене. Даљи развој и трендови у извештавању о одрживости.</i>			
<i>Практична настава:</i>			
<i>Анализа нефинансијских извештаја, Анализа ESRS извештаја, Анализа GRI извештаја, Поређење захтева из различитих стандарда за исто питање одрживости</i>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. European Commission (2022) Directive (EU) 2022/2464 on Corporate Sustainability Reporting (CSRD), Official Journal of the European Union 2. European Commission (2023) Commission Delegated Regulation on ESRS, Official Journal of the European Union 3. European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG), (2024), Voluntary Sustainability Reporting Standard for SMEs (VSME) 4. Global Reporting Initiative (GRI), (2021), GRI Universal Standards; GRI Topic Standards 5. International Sustainability Standards Board (ISSB), (2023), IFRS S1: General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information; IFRS S2: Climate-related Disclosures 6. Министарство финансија (2025), Смернице за нефинансијско извештавање у Србији, https://www.mfin.gov.rs/upload/media/kQoEF9_691ed576a394b.pdf 7. Закон о рачуноводству, Сл. Гласник РС, бр. 73/2019 и 44/2021 – др. закон 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практична настава, самостални рад полазника, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	40	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Кратки програм : Специјалиста за извештавање о одрживости			
Назив предмета: Двострука материјалност и процес управљања подацима у области у одрживости			
Наставник/наставници: Немања Лојаница, Милица Мишковић, Светлана Дамњановић			
Статус предмета:			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да студентима пружи систематско разумевање концепта двоструке материјалности и практичних процеса управљања подацима о одрживости, као кључних основа за квалитетно, поуздано и усклађено извештавање о одрживости.			
Предмет има за циљ да оспособи студенте да разумеју и примењују методологију идентификације, процене и приоритизације утицаја, ризика и прилика у области одрживости, као и да разумеју улогу интерних система, процеса и контрола у прикупљању, обради и верификацији података.			
Посебан акценат ставља се на повезивање резултата анализе двоструке материјалности са стратегијом, управљањем, показатељима и процесима извештавања, у складу са захтевима европских и међународних стандарда и регулаторног оквира.			
Исход предмета			
По завршетку предмета студенти ће бити у стању да:			
<ul style="list-style-type: none"> • Објасне концепт двоструке материјалности и његову улогу у савременом извештавању о одрживости. • Идентификују и анализирају утицаје, ризике и прилике. • Примене основне кораке процеса процене двоструке материјалности, укључујући идентификацију тема, процену значаја и документацију резултата. • Разумеју принципе управљања подацима о одрживости, укључујући прикупљање, валидацију и интерну контролу података. • Повежу резултате двоструке материјалности са захтевима извештавања, показатељима и управљачким одлукама. 			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
<i>Двострука материјалност у извештавању о одрживости, Појам и значај материјалности у контексту одрживости, Финансијска и материјалност утицаја, Идентификација утицаја, ризика и прилика (IROs), Улога заинтересованих страна у процесу процене материјалности, Мапирање ланца вредности, Методологија процене двоструке материјалности, Кораки процеса процене двоструке материјалности, Критеријуми за процену значајности утицаја, ризика и прилика, Повезаност резултата са стратегијом и извештавањем. Управљање подацима о одрживости, Системи прикупљања, обраде и валидације података, Унутрашње контроле, одговорности и токови података, Улога дигиталних алата и интерних процедура; Квалитет, поузданост и употреба података, Обезбеђивање квалитета и конзистентности података, проверљивост података и припрема за екстерну проверу, Коришћење података за извештавање, одлучивање и управљање, Изазови у имплементацији и континуирано унапређење система.</i>			
<i>Практична настава: рад на идентификацији и рангирању утицаја, ризика и прилика, анализа ланца вредности, идентификација заинтересованих страна и њихових интереса и ставова, мапирање одговорности и токова података, анализа примера и студије случаја.</i>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) (2023), Implementation Guidance on Materiality Assessment, EFRAG 2. Global Reporting Initiative (2021), GRI 3: Material Topics, GRI 3. Дамњановић С., Мишковић М., (2020) Приручник за нефинансијско извештавање - Корак по корак до нефинансијског извештаја, Смарт колектив 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практична настава, самостални рад полазника, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	40	усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Кратки програм : Специјалиста за извештавање о одрживости			
Назив предмета: Карбонско рачуноводство и СВМ			
Наставник/наставници: Немања Лојаница, Лазар Калуђеровић			
Статус предмета:			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да полазницима пружи теоријска и практична знања о управљању емисијама гасова са ефектом стаклене баште у оквиру организација, са посебним фокусом на примену GHG протокола. Предмет има за циљ да оспособи полазнике за разумевање и примену принципа карбонског рачуноводства, дефинисање организационих и оперативних граница, као и за прорачун и анализу емисија CO ₂ у контексту одрживог пословања и климатских стратегија. Такође, предмет треба да упозна полазнике са регулаторним оквиром Европске уније (СВМ).			
Исход предмета			
Савладавањем ове проблематике, студенти ће бити у стању да:			
<ul style="list-style-type: none"> • разумеју основне појмове и принципе управљања угљеником и карбонског рачуноводства у савременом пословању; • дефинишу и разликују организационе и оперативне границе у оквиру извештавања о емисијама; • идентификују, класификују и анализирају емисије у оквиру Score 1, Score 2 и Score 3 према GHG протоколу; • изврше прорачун емисија CO₂ на основу доступних података и одговарајућих емисионих фактора; • тумаче резултате прорачуна емисија и повежу их са пословним активностима и ланцем вредности организације; • разумеју улогу управљања угљеником у стратегијама одрживог пословања, ESG извештавању и климатским циљевима организација; • критички сагледају изазове и ограничења у пракси мерења и управљања емисијама гасова са ефектом стаклене баште; • тумаче и примењују обавезе у оквиру СВМ механизма као и да попуњавају извештај. 			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Европски зелени договор, Добровољне иницијативе, Карбонско рачуноводство, Орагнизационе границе, Оперативне границе, Климатске стратегије, Механизам прекограничног усклађивања (цене) угљеника (СВМ)			
<i>Практична настава</i>			
Вежбе; Други облици наставе; Израда семинарских радова; Решавање конкретних студија случајева;			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Митровић, Ђ. Пешаљ, Б. (2021). Циркулана економија – Принципи, мерење и имплементација, ЦИДЕФ, Београд 2. Lacy, P., Rutqvist, J. (2015). Waste to wealth: The Circular economy advantage, Palgrave Macmillan 3. CDP (2023). CDP Technical Note: Relevance of Scope 3 Categories by Sector. https://cdn.cdp.net/cdp-production/cms/guidance_docs/pdfs/000/003/504/original/CDP-technical-note-scope-3-relevance-by-sector.pdf?1649687608 4. The European Green Deal, https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en 5. Standards in support of the European Green Deal Commitments, https://www.cenelec.eu/media/CENELEC/Areas%20of%20Work/CENELEC%20sectors/Accumulators,%20Primary%20cells%20and%20Primary%20Batteries/Documents/standardsinsupporteuropeangreendealcommitments.pdf 6. Европска комисија: СВМ Implementing Regulation, Official Journal of the EU, 2023. chrome-extension://efaidnbnmnibpcjpcglclefindmkaj/https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1773 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:	Практична настава:
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практична настава, самостални рад полазника, консултације			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и	20		
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Методологија рада:

- Методологија наставе комбиноваће предавања, студије случаја (учење кроз примере), као и сарадњу (рад у групама, индивидуално решавање задатака уз менторство, учење кроз рад, дискусије и сл.).
- Предвиђено је да настава буде интерактивна, поступна и заснована на практичном раду.
- Основна организациона јединица наставе су наставни предмети (модули). На почетку наставе на сваком предмету (модулу) биће представљена структура, циљеви и очекивани резултати. Свако предавање започиње представљањем плана за одређени дан обуке. У првом делу часа предавач излаже одређени сегмент градива и затим се прелази на индивидуални и/или групни рад на одређеним задацима.
- Током трајања наставе, као и по завршетку наставе из сваког предмета, биће одржане провере знања.
- Онлајн систем за образовање користиће се за постављање лекција, примера, задатака, комуникацију (како на часовима, тако и између наставе), домаће задатке, презентације, видео конференције, рад у тимовима и друштвено умрежавање.

Материјали: За потребе обуке користиће се материјали које предавачи имају из раније одржаних курсева и наставе са студентима, материјали бесплатно доступни на интернету, као и материјали које ће предавачи посебно урадити и прилагодити полазницима. Материјали ће бити доступни полазницима преко дигиталне платофрме намењене комуникацији и сарадњи, како између предавача и полазника обуке, тако и између самих предавача као и између самих полазника.

Сатница: Предвиђено је да полазници похађају обуку четири пута седмично по пет часова, у вечерњим сатима.

11. Списак наставног особља са основним професионалним подацима и податком о начину ангажовања

Р.Б	Матични број	Име, средње слово, презиме	Звање	Ужа научна, уметн.однос.стручна област за коју је биран	Процент запослења у установи (начин ангажовања)
1.	1302979727232	Мирјана М. Тодоровић	Редовни професор	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	100%
2.	2409981772051	Дејан С. Јовановић	Ванредни професор	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	100%
3.	0804984210266	Александар С. Јањушевић	Предавач ван радног однос	Економија	30%
4.	2508985767034	Милица Н. Мишковић	Предавач ван радног однос	Економија	30%
5.	0406982715241	Светлана С. Дамњановић	Предавач ван радног однос	Етнологија-антропологија	30%
6.	0402988720039	Немања М. Лојаница	Ванредни професор	Општа економија и привредни развој	100%
7.	2304983710170	Лазар М. Калуђеровић	Ванредни професор	Фундаментална и примењена минералологија	30%

Табела 1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и сарадника, задужења у настави – Књига наставника

Име и презиме		Мирјана М. Тодоровић			
Звање		Редовни професор			
Назив институције у којој наставник ради са пуним или непуним радним временом и од када		Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, од 01.11.2004.			
Ужа научна односно уметничка област		Рачуноводство, ревизија и пословне финансије			
Академска каријера					
	Година	Институција	Научна или уметничка област	Ужа научна, уметничка или стручна област	
Избор у звање	2022.	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	Економија	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	
Докторат	2013.	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	Економија	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	
Специјализација	/	/	/	/	
Магистратура	2010.	Економски факултет Универзитета у Београду	Економија	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	
Мастер	/	/	/	/	
Диплома	2004.	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	Економија	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	
Списак предмета за које је наставник акредитован на првом или другом степену студија					
Р.Б.	Ознака предмета	Назив предмета	Вид наставе	Назив студијског програма	Врста студија (ОАС, МАС)
1.		Управљачко рачуноводство		Економија и пословно управљање	ОАС
2.		Рачуноводствени информациони системи		Економија и пословно управљање, Пословна информатика	ОАС
3.		Контролинг		Економија и пословно управљање	МАС
4.		Буџетирање и контрола		Финансијски менаџмент јавне управе	МАС
Репрезентативне референце (минимално 5 не више од 10)					
1.	Malinić, D., Todorović, M. , Čegar, B. (2025). Critical success factors of online accounting education. <i>Journal of Accounting Literature</i> , 1-16, https://doi.org/10.1108/JAL-03-2025-0165				
2.	Vuković, I., Todorović, M. , Jovanović, D. (2025). Greenwashing as a form of fraud in sustainability reports, Contemporarz forensic accounting trends in combating financial fraud: global nad national perspectives. Beograd: Ekonomski fakultet, 195-210.				
3.	Jovanović, D., Todorović, M. (2025). Ključne determinante izveštavanja o održivosti u Republici Srbiji, Zbornik radova Računovodstvena znanja kao činilac ekonomskog i društvenog napretka, Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu, str. 51-68.				
4.	Todorović, M. , Cupic, M., Jovanovic, D. (2024). Managers' attitudes as a critical success factor of kaizen. <i>E&M Economics and Management</i> , 27(2):69-86.				
5.	Jovanović, D., Vuković, I., Todorović, M. (2024). Uticaj ISO 14001 standarda i nefinansijskog izveštavanja na finansijske performanse kompanija. Anali Ekonomskog fakulteta u Subotici, br. 52, str. 77-91.				
6.	Todorović, M. (2023). Interni aspekti izveštavanja o održivom razvoju - kako unaprediti praksu izveštavanja?, У: Микеревић, Д. (ур.). Zbornik radova = Sustainability reporting: worldwide trends and challenges for small economies. Banja Luka: Savez računovođa i revizora Republike Srpske, str. 269-290.				
7.	Todorović, M. , Čupić, M., Jovanović, D. (2022). Sustainable lean implementation: A study of Serbian companies. <i>Economic Annals</i> , 67(234): 81-107.				
8.	Jovanovic, D., Todorovic, M. , Medved, I. (2020), Environmental Management Accounting support to ISO 14001 implementation in Serbia: A Case Study, <i>Fresenius Environmental Bulletin</i> , 29(4): 2290-2299.				
9.	Todorović, M. , Savić, B., Jovanović, D. (2020). Integrisano izveštavanje novi model korporativnog izveštavanja. Kragujevac: Ekonomski fakultet Univerziteta u Kragujevcu				
Збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника					
Укупан број цитата			475		
Укупан број радова са SCI (SSCI) листе			11		
Тренутно учешће на пројектима			Домаћи		Међународни
Усавшавања					
Други подаци које сматрате релевантним					
Ове податке дати за сваког наставника, или користећи исту форму формулара формирати књигу свих наставника у установи, која се у том слушају даје као прилог. Ова табела не сме прећи једну А4 страну.					

Име и презиме		Дејан С. Јовановић			
Звање		Ванредни професор			
Назив институције у којој наставник ради са пуним или непуним радним временом и од када		Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, од 15.10.2008.			
Ужа научна односно уметничка област		Рачуноводство, ревизија и пословне финансије			
Академска каријера					
	Година	Институција	Научна или уметничка област	Ужа научна, уметничка или стручна област	
Избор у звање	2018.	Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу	Економија	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	
Докторат	2017.	Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу	Економија	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	
Специјализација	/				
Магистратура	/				
Мастер	/				
Диплома	2005.	Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу	Економија	Рачуноводство и финансије	
Списак предмета за које је наставник акредитован на првом или другом степену студија					
Р.Б	Ознака предмета	Назив предмета	Вид наставе	Назив студијског програма	Врста студија (ОСС, ССС, ОАС, МСС, МАС, САС)
1.		Управљачко рачуноводство		Економија и пословно управљање	ОАС
2.		Рачуноводство трошкова		Економија и пословно управљање	ОАС
3.		Системи управљања заштитом животне средине		Економија и пословно управљање	ОАС
4.		Стратегијско управљачко рачуноводство		Економија и пословно управљање	МАС
5.		Буџетирање и контрола		Финансијски менаџмент јавне управе	МАС
Репрезентативне референце (минимално 5 не више од 10)					
1.	Todorović, M., Čupić, M. & Jovanović, D. (2022). Sustainable lean implementation: A study of serbian companies. <i>Economic Annals</i> , 67(234), 81-107, ISSN 0013-3264, ISSN 1820-7375 (Online), UDC: 3.33 ISSN: 0013-3264, https://doi.org/10.2298/EKA2234081T				
2.	Јовановић, Д. (2022). Управљачко-рачуноводствена подршка мерењу и унапређењу корпоративне еко-ефикасности. У: Микеревић, Д. (ур.). 26. Међународни конгрес рачуноводствене и ревизорске професије Републике Српске - Рачуноводство, ревизија и финансије у условима нове нормалности, дигитализације и "зелене" транзиције (зборник радова), стр. 229-246. UDK 657.05:005.915, ISBN 978-99976-620-9-5, [COBISS.SR-ID 75135241]				
3.	Јовановић, Д., Bonić, Lj. & Mijić, K. (2021). Sustainability Reporting in European Union Companies. <i>Fresenius Environmental Bulletin</i> . 30(04), 3478-3487. UDK 502:657:006.332 ISSN 1018-4619, [COBISS.SR-ID 37074697]				
4.	Јовановић, Д., Todorović, M. & Medved, I. (2020). Environmental Management Accounting Support to ISO 14001 Implementation in Serbia: A Case Study. <i>Fresenius Environmental Bulletin</i> . 29(04), 2290-2299. UDK 502:657:006.332 ISSN 1018-4619 COBISS.SR-ID 14978057				
5.	Janjić, V., Todorović, M. & Jovanović, D. (2020). Key Success Factors and Benefits of Kaizen Implementation . <i>Engineering Management Journal</i> , 32(2), 98-106, ISSN: 1042-9247, ISSN: 2377-0643, https://doi.org/10.1080/10429247.2019.1664274				
6.	Тодоровић, М., Савић, Б. и Јовановић, Д. (2020). <i>Интегрисано извештавање – нови модел корпоративног извештавања</i> . Крагујевац: Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, ISBN 978-86-6091-108-9. [COBISS.SR-ID 21386249]				
7.	Јовановић, Д. (2019). Информациона подршка еколошког управљачког рачуноводства пословном одлучивању. У: Микеревић, Д. (ур.). 23. Међународни конгрес – Лачање кредибилитета рачуноводствене професије као императив заштите јавног интереса (зборник радова). стр. 413-433., UDK 657.05:004, ISBN 978-99976-620-6-4, [COBISS.SR-ID 513943388]				
8.	Јовановић, Д. и Јањић, В. (2018). Мотиви, користи и рачуноводствена подршка имплементацији ISO 14001 стандарда. <i>Економски хоризонти</i> . 20(1), 24-43. UDK:502:657:006.332, ISSN 1450-863X, eISSN 2217-9232, [COBISS.SR-ID 513758812]				
9.	Јовановић, Д., Todorović, M. & Grbić, M. (2017). Financial Indicators As Predictors of Illiquidity. <i>Romanian Journal of Economic Forecasting</i> . 20(1), pp. 128-149. UDK 657, ISSN 1582-6163, E-ISSN 2537-6071, [COBISS.SR-ID 513639260]				
Збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника					
Укупан број цитата			Укупно хетероцитата 102 (48 - Science Citation Index - Web of Science, 54 – SCOPUS)		
Укупан број радова са SCI (SSCI) листе			12		
Тренутно учешће на пројектима (број)			Домаћи		Међународни
Усавршавања					
Ове податке дати за сваког наставника, или користећи исту форму формулара формирати књигу свих наставника у установи, која се у том слушају даје као прилог. Ова табела не сме прећи једну А4 страну.					

Име и презиме		Александар С. Јањушевић			
Звање		Дипломирани менаџер			
Назив институције у којој наставник ради са пуним или непуним радним временом и од када		Министарство финансија			
Ужа научна односно уметничка област		Менаџмент			
Академска каријера					
	Година	Институција	Научна или уметничка област	Ужа научна, уметничка или стручна област	
Избор у звање	/				
Докторат	/				
Специјализација	/				
Магистратура	/				
Мастер	/				
Диплома	2006	Факултет за менаџмент, Универзитет Браћа карић, Београд	Факултет за менаџмент		
Списак предмета за које је наставник акредитован на првом или другом степену студија					
Р.Б	Ознака предмета	Назив предмета	Вид наставе	Назив студијског програма	Врста студија (ОСС, ССС, ОАС, МСС, МАС, САС)
1.					
2.					
Репрезентативне референце (минимално 5 не више од 10)					
10.	Јањушевић А. Хрле В. Објашњење, Смернице за нефинансијско извештавање у Србији , Издавач: Министарство финансија, 2025. године				
11.	Јањушевић А. Здравковић В. Шановић Ф. Закон о рачуноводству, Скупштина Републике Србије усвојила овај закон у октобру 2019.г. по први пут уведено нефинансијско извештавање у Србији				
12.	Јањушевић А. Стручни текст на тему Смерница за нефинансијско извештавање у Србији , Издавач: Параграф 2025. године				
13.	Јањушевић А. Стручни текст на тему Смерница за нефинансијско извештавање у Србији , Издавач: Rezon media group 2025. године				
14.	Јањушевић А. Презентација Закона о рачуноводству на конференцији Светске банке у Бечу, 2019. година				
15.	Јањушевић А. Презентација Закона о рачуноводству на саветовању Савеза рачуновођа и ревизора Србије, 2019. година				
16.	Јањушевић А. Презентација Закона о рачуноводству и Закона о ревизији на континуираној едукацији Коморе овлашћених ревизора, 2019. и 2020. године				
17.	Мишковић М., Дамњановић С., Приручник за нефинансијско извештавање - Корак по корак до нефинансијског извештаја , Издавач: Смарт колектив, 2020. године (Јањушевић А. учесник у изради приручника кроз давање коментара и одговора на питања у вези са применом Закона о рачуноводству)				
Збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника					
Укупан број цитата					
Укупан број радова са SCI (SSCI) листе					
Тренутно учешће на пројектима (1)		Домаћи	Међународни: ЕААSURE регионални Пројекат Светске банке		
Усавршавања		Активни учесник десетина тренинга и едукација на тему нефинансијског извештавања у организацији Светске банке и локалних консултаната у Србији			
Ове податке дати за сваког наставника, или користећи исту форму формулара формирати књигу свих наставника у установи, која се у том слушају даје као прилог. Ова табела несме прећи једну А4 страну.					

Име и презиме		Милица Н. Мишковић			
Звање		Дипломирани економиста			
Назив институције у којој наставник ради са пуним или непуним радним временом и од када		Агенција за консалтинг – ESG Knowledge Hub, од 26.10.2011.			
Ужа научна односно уметничка област		Међународна економија и спољна трговина			
Академска каријера					
	Година	Институција	Научна или уметничка област	Ужа научна, уметничка или стручна област	
Избор у звање	/				
Докторат	/				
Специјализација	/				
Магистратура	/				
Мастер	/				
Диплома	2011	Економски факултет, Универзитет у Београду	Међународна економија и спољна трговина	Спољна трговина	
Списак предмета за које је наставник акредитован на првом или другом степену студија					
Р.Б	Ознака предмета	Назив предмета	Вид наставе	Назив студијског програма	Врста студија (ОСС, ССС, ОАС, МСС, МАС, САС)
1.					
2.					
Репрезентативне референце (минимално 5 не више од 10)					
1.	Мишковић М., Дамњановић С., Приручник за нефинансијско извештавање - Корак по корак до нефинансијског извештаја , Издавач: Смарт колектив, 2020. године				
2.	Мишковић М., Драгићевић И, ЕСГ/СДГ Барометар – Бизнис на путу одрживости , друго издање, Издавач: Смарт колектив, 2022. године				
3.	Мишковић М., Пазарски Т., Вуксановић А., ЕСГ/СДГ Барометар – Бизнис на путу одрживости , прво издање, Издавач: Смарт колектив, 2021. године				
4.	Гајић М., Митковски Ж., Мишковић М., Креирање стимулативног оквира за донирање хране – анализа трошкова и користи од укидања ПДВ-а на донирану храну, Издавач: Смарт колектив, 2020. године				
5.	Бољи бизнис за боље друштво – допринос бизниса заједници, годишња издања , Издавач: Смарт колектив, 2012 – 2019. године				
6.	Мишковић М., Мариновић Н., Предојевић М., Бизнис лидери о одрживости , Издавач: Смарт колектив, 2015. године				
Збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника					
Укупан број цитата					
Укупан број радова са SCI (SSCI) листе					
Тренутно учешће на пројектима (1)		Домаћи	Међународни: EBRD, Climate Governance Facility 2025-2027		
Усавршавања		IFC Integrated ESG Program за подизање капацитета локалних консултаната, 2020-2024			
Ове податке дати за сваког наставника, или користећи исту форму формулара формирати књигу свих наставника у установи, која се у том слушају даје као прилог. Ова табела несме прећи једну А4 страну.					

Име и презиме		Светлана С. Дамњановић			
Звање		Дипломирани етнолог - антрополог			
Назив институције у којој наставник ради са пуним или непуним радним временом и од када		Консултантске услуге „Радна заједница“, 2020.			
Ужа научна односно уметничка област		Етнологија и антропологија			
Академска каријера					
	Година	Институција	Научна или уметничка област	Ужа научна, уметничка или стручна област	
Избор у звање	/				
Докторат	/				
Специјализација	/				
Магистратура	/				
Мастер	/				
Диплома	2006	Филозофски факултет, Универзитет у Београду	Етнологија и антропологија	Етнологија и антропологија	
Списак предмета за које је наставник акредитован на првом или другом степену студија					
Р.Б	Ознака предмета	Назив предмета	Вид наставе	Назив студијског програма	Врста студија (ОСС, ССС, ОАС, МСС, МАС, САС)
1.					
2.					
Репрезентативне референце (минимално 5 не више од 10)					
1.	Мишковећ М., Дамњановић С., Приручник за нефинансијско извештавање - Корак по корак до нефинансијског извештаја , Издавач: Смарт колектив, 2020. године				
2.	Дамњановић, С.; фон Мицлаф, К.; Трост, М. (2024). Анализа стања људских права и еколошких ризика у пословном контексту Србије . У оквиру програма Иницијатива за глобалну солидарност (ГИЗ).				
3.	Дамњановић, С, Смарт колектив. (2014). ЦСР у Србији . Београд: Смарт колектив.				
4.	Гостовић, Н.; Прљевић, М. (прир.). (2013). Приручник за партнерства . Уредница и коауторка: С. Дамњановић. Београд: Смарт колектив.				
5.	Дамњановић, С, UNDP Србија. (2023). Кратки водич кроз ESG . Београд: Уједињене нације – Програм Уједињених нација за развој (UNDP)				
Збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника					
Укупан број цитата					
Укупан број радова са SCI (SSCI) листе					
Тренутно учешће на пројектима (1)			Домаћи: kfW i Министарство привреде Републике Србије: „Унапређење конкурентности у руралним подручјима“	Међународни:	
Усавршавања		IFC Integrated ESG Program за подизање капацитета локалних консултаната, 2020-2024			
Ове податке дати за сваког наставника, или користећи исту форму формулара формирати књигу свих наставника у установи, која се у том слушају даје као прилог. Ова табела несме прећи једну А4 страну.					

Име и презиме		Немања М. Лојаница			
Звање		Ванредни професор			
Назив институције у којој наставник ради са пуним или непуним радним временом и од када		Економски факултет Универзитета у Крагујевцу, од 2013. године			
Ужа научна односно уметничка област		Општа економија и привредни развој			
Академска каријера					
	Година	Институција	Научна или уметничка област	Ужа научна, уметничка или стручна област	
Избор у звање	2023	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	Економија	Општа економија и привредни развој	
Докторат	2018	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	Економија	Општа економија и привредни развој	
Мастер	2013	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	Економија	Финансије, берзе и банкарство	
Диплома	2011	Економски факултет Универзитета у Крагујевцу	Економија	Финансије, берзе и банкарство	
Списак предмета за које је наставник акредитован на првом или другом степену студија					
Р.Б	Ознака предмета	Назив предмета	Вид наставе	Назив студијског програма	Врста студија (ОСС, ССС, ОАС, МСС, МАС, САС)
1.	20B205	Макроекономија		Економија и пословно управљање	ОАС
2.	20B315	Економика енергетике		Економија и пословно управљање	ОАС
3.	20.20M120	Економска неједнакост и социјална искљученост		Економија и пословно управљање	МАС
4.	20.20M119	Макроеконометрија		Економија и пословно управљање	МАС
Репрезентативне референце (минимално 5 не више од 10)					
1.	Lojanica, N., Pantović, D., Dimitrijević, M., Obradović, S., Nancu, D. (2025). The Effects of Renewable Energy, Economic Growth, and Trade on CO2 Emissions in the EU-15. <i>Energies</i> , 18(16), 4363, 1-27, table., DOI: 10.3390/en18164363 . M22				
2.	Obradović, S., Gričar, S., Bojnec, Š., Lojanica, N. (2025). Energy, Urbanisation and Carbon Footprint: Evidence from Western Balkan Countries. <i>Urban Science</i> . 9 (4), 119. DOI: 10.3390/urbansci9040119 . M21				
3.	Lojanica, N., Jovanović, D. S. (2025). ESG izveštavanje i cirkularna ekonomija u zemljama Evropske unije : preporuke za Zapadni Balkan. У: <i>Zbornik radova = Proceedings</i> . Podgorica: Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore, 73-91. [COBISS.SR-ID 181809417] M33				
4.	Lojanica, N., Stančić, V. P., Gričar, S. (2025). Insurance, Environment, and Growth: A Panel Study Across European Countries. <i>Journal of risk and financial management</i> . 18(12), 703, 1-18. DOI: 10.3390/jrfm18120703 M23				
5.	Gričar, S., Lojanica, N., Obradovic, S., Bojnec, Š. (2023). Unlocking Sustainable Commuting: Exploring the Nexus of Macroeconomic Factors, Environmental Impact, and Daily Travel Patterns. <i>Energies</i> . 16(20), 1-27. DOI: 10.3390/en16207087 . M23				
6.	Obradović, S., Lojanica, N. (2023). What was done under the Argentine Sun: an econometric study of environmental quality along with economic growth and financial development, <i>Air Quality, Atmosphere & Health</i> , 16(3), 567-582. doi:10.1007/s11869-022-01289-7 (M21)				
Збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника					
Укупан број цитата			319 (h- index 7)		
Укупан број радова са SCI (SSCI) листе			11		
Тренутно учешће на пројектима (број)			Домаћи 179015		Међународни
Усавршавања		Летња школа економетрије Института економских наука, Београд (02.07-05.07.2018.) Macroeconometric Forecasting Course, International Monetary Fund (16.10.-21.12.2017) Летња школа економетрије “Global School in Empirical Research Methods GSERM 2016”, курс Time series analysis: Advanced methods, 02.06-24.06. 2016, Универзитет у Санкт Галену, Швајцарска			
Ове податке дати за сваког наставника, или користећи исту форму формулара формирати књигу свих наставника у установи, која се у том слушају даје као прилог. Ова табела несме прећи једну А4 страну.					

Име и презиме		Лазар М. Калуђеровић			
Звање		Ванредни професор			
Назив институције у којој наставник ради са пуним или непуним радним временом и од када		Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, од 01.03.2010.			
Ужа научна односно уметничка област		Фундаментална и примењена минералогичка			
Академска каријера					
	Година	Институција	Научна или уметничка област	Ужа научна, уметничка или стручна област	
Избор у звање	2025.	Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет	Техничке науке	Фундаментална и примењена минералогичка	
Докторат	2018.	Универзитет у Београду – Рударско геолошки факултет	Техничке науке	Геологија	
Диплома	2009.	Универзитет у Београду – Рударско геолошки факултет	Техничке науке	Геологија	
Списак предмета за које је наставник акредитован на првом или другом степену студија					
Р.Б.	Ознака предмета	Назив предмета	Вид наставе	Назив студијског програма	Врста студија (ОАС, МАС, САС)
1.	ГЕО	Основи геологије	Предавања	Ратарство, повртарство и цвећарство; Воћарство, виноградарство и хортикултура	ОАС
2.	ГЕОЛ	Геологија	Предавања	Менаџмент земљишта и вода	ОАС
3.	ОХИ	Основи хидрогеологије	Предавања	Менаџмент земљишта и вода	ОАС
4.	МИЗ	Минералогичка земљишта	Предавања	Пољопривреда, Модул: Управљање земљиштем и водама	МАС
Репрезентативне референце (минимално 5 не више од 10)					
1.	Đurović-Pejčev, R., Radmanović, S., Tomić, Z.P., Kaluđerović, L. Đorđević T. (2023): Characterization of the clomazone sorption process in four agricultural soils using different kinetic models. Environmental Science Processes & Impacts, 25(3), 542-553.				
2.	Milošević, M., Dabić, P., Kovač, S., Kaluđerović, L., Logar, M. (2019): Mineralogical study of raw clay samples from Dobrodo, Serbia. Clay Minerals, 54(4), 369-377.				
3.	Josip, I.I., Kaluđerović, L.M., Vuković, N.S., Milošević, M. Vukašinović, I., Tomić, Z.P. (2020): Refinement of waste phosphogypsum from Prahovo, Serbia: Characterization and assessment of application in civil engineering. Clay Minerals, 55(1), 63-70.				
4.	Kaluđerović, L., Tomić, Z.P., Đurović-Pejčev, R., Životić, Lj. (2020): Adsorption behaviour of clomazone on inorganic and organically modified natural montmorillonite from Bogovina (Serbia). Clay Minerals, 55(4), 342-350.				
5.	Marković, G., Kostić, A.Ž., Pantelić, N. Đ., Maletić, R., Štrbački, J., Cakić, J., Kaluđerović, L., Dojčinović, B.P., Giufre, A.M., Popović-Djordjević, J.B. (2023): Spatial distribution of major and trace elements in artificial lakes in Serbia: health risk indices and suitability of water for drinking and irrigation purposes. Environ Monit Assess 195:1237				
Збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника					
Укупан број цитата			128		
Укупан број радова са SCI (SSCI) листе			13		
Тренутно учешће на пројектима			Домаћи	Међународни	

Табела 2. Листа ангажованих наставника и сарадника на КП студија

Р. Б	Матични број	Име, средње слово, презиме	Звање	Датум избора	Ужа научна, уметн.однос.стручна област за коју је биран	Часова активне наставе на КП студија	Укупно часова активне наставе на свим КП студија	Процент запослења у установи
1.	1302979727232	Мирјана М. Тодоровић	Редовни професор	06.10.2022.	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	30	30	100%
2.	2409981772051	Дејан С. Јовановић	Ванредни професор	18.05.2022.	Рачуноводство, ревизија и пословне финансије	30	30	100%
3.	0804984210266	Александар С. Јањушевић	Дипломирани менаџер	20.12.2006	Дипломирани менаџер	30	30	30%
4.	2508985767034	Милица Н. Мишковић	Дипломирани економиста	08.03.2011.	Међународна економија и спољна трговина	30	30	30%
5.	0406982715241	Светлана С. Дамњановић	Дипломирани андрагог	14.09.2026	Етнологија и антропологија	30	30	30%
6.	0402988720039	Немања М. Лојаница	Ванредни професор	12.07.2023	Општа економија и привредни развој	30	30	100%
7.	2304983710170	Лазар М. Калуђеровић	Ванредни професор	04.03.2025	Фундаментална и примењена минералологија	30	30	30%

Прилог 1. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, наставника и сарадника ангажованих на КП студија.

Р.Б	Матични број	Презиме, средње слово, име	Звање	Датум избора	Процент запослења у установи	Дипломе (највиши степен)	Избор у звање (последњи)	Уговор о раду/Уговор о допунском раду
1.	1302979727232	Мирјана М. Тодоровић	Редовни професор	06.10.2022	100			Сва документација
2.	2409981772051	Дејан С. Јовановић	Ванредни професор	18.05.2022.	100			Сва документација
3.	0804984210266	Александар Јањушевић	Дипломирани менаџер	20.12.2006.	30			Сва документација
4.	2508985767034	Милица Н. Мишковић	Дипломирани економиста	08.03.2011.	30			Сва документација
5.	0406982715241	Светлана С. Дамњановић	Дипломирани етнолог-антрополог	14.09.2026	30			Сва документација
6.	0402988720039	Немања М. Лојаница	Ванредни професор	12.07.2023.	100			Сва документација
7.	2304983710170	Лазар М. Калуђеровић	Ванредни професор	04.03.2025.	30			Сва документација

[Прилог 2. Правилник о избору наставног особља на Установи.](#)

12. Кратки програм треба да укључи и стручну праксу у некој фирми на послу за кога се студент кратког програма образује

[Прилог: Стручна пракса](#)

Опис стручне праксе:

КПС Сепцијалиста за извештавање о одрживости, поред часова теоријске наставе, подразумева и развој практичних вештина и компетенција полазника путем стручне праксе. Програми стручне праксе конципирани су у сарадњи са представницима компанија и омогућавају полазницима стицање функционалне базе знања и развој вештина у складу са реалним потребама привреде. Овакав концепт омогућава полазницима квалитетно образовање кроз практично оспособљавање за каријерни развој у области извештавања о одрживости. Такође, на овај начин полазници успостављају непосредне контакте са потенцијалним послодавцима и имају могућност да добију одговарајуће препоруке, што позитивно утиче на њихову проходност приликом аплицирања за посао, након завршетка КП.

Партнерске фирме које ће пружити праксу полазницима одабрали смо према постигнутим резултатима у раду, што подразумева вишегодишње стабилно пословање.

Партнерске фирме су из различитих делатности и послују већином у Крагујевцу, али и на територији целе Србије. Наша досадашња искуства са одабраним партнерима су позитивна у смислу сталне сарадње са Економским факултетом Универзитета у Крагујевцу на пољима образовања и запошљавања младих стручњака.

Координацију стручне праксе реализоваће Економски факултет у Крагујевцу. Координатор праксе прати спровођење обука и комуницира са компанијама како би се на најбољи начин реализовао стручна пракса. У складу са динамиком спровођења наставе и оптималним условима за практичан рад полазника у компанијама, праксу је могуће реализовати у распону од три месеца. Полазници ће пре почетка обављања пракси у компанијама од координатора добити модел дневника праксе који су у обавези да воде и благовремену извештавају координатора о динамици реализације праксе. Координатор стално сарађује са менторима у компанијама и полазницима како би пракса била реализована у адекватним условима и полазници стекли потребне вештине са крајњим циљем запошљавања у перспективном сегменту пословања и промене запослења полазника обуке.

Табела 5.2А Спецификација стручне праксе

Назив КП студија: Специјалиста за извештавање о одрживости	
Врста и ниво студија: КП студија	
Наставник или наставници задужени за организацију стручне праксе : Дејан Јовановић, Немања Лојаница	
Број ЕСПБ: 6	
Услов: у складу са Законом о високом образовању и Статутом ВШУ.	
Циљ Стицање практичних искустава током боравка полазника КПС у предузећима или другим радним срединама уз усавршавање реалних и конкретних активности у домену извештавања о одрживости. Кроз стручну праксу полазници би требало да се сусретну са алатима и техникама о којима ће учити током теоријске наставе на одговарајућим предметима и да искусе изазове и могућности њихове практичне примене.	
Очекивани исходи Као резултат реализације праксе, полазници ће стећи практична искуства о раду и функционисању предузећа и радних средина у вези са проучаваном облашћу. Полазници ће стећи практична знања и вештине неопходне за обављање послова у области одрживости и извештавања о одрживости кроз упознавање са радом и функционисањем предузећа и њихових радних процеса. Полазници ће бити оспособљени за примену релевантних стандарда, анализу података и учешће у изради извештаја о одрживости у оквиру организација у којима се реализује стручна пракса.	
Садржај стручне праксе Предмет се реализује кроз практични и самостални рад полазника. Практичан рад подразумева боравак и рад у предузећима, установама и радним срединама у којима се обављају различите делатности повезане са специјалистичком оријентацијом. Избор тематске целине и предузећа или друге организације спроводи се у консултацији са координатором стручне праксе, док се конкретне активности, радни задаци и учење вештина спроводе под менторством лица задуженог за рад са полазницима унутар самог предузећа. Током праксе, полазници морају водити дневник у коме ће уносити опис послова које обављају, закључке и запажања. Након обављене праксе полазници праве извештај у форми семинарског рада са задатом темом који бране пред предметним наставником.	
Број часова , ако је специфицирано	60
Методe извођења Визуелно, запажања, самостални практичан рад, израда семинарског рада	
Оцена знања (максимални број поена 100)	
Активност у току предавања 0-60	

Прилог: Заједнички план стручне праксе [1](#) [2](#) [3](#)

13. Простор за реализацију и материјално-техничка подршка

Настава ће се одвијати у *on-line* форми, а пракса у просторијама компанија са којима је потписан уговор и/или у *on-line* форми. Факултет располаже интернет везом довољно јаком и стабилном да подржи *on-line* интерактивно предавање путем *Microsoft Teams* платофрме за пренос звука и слике. Поред тога Факултет је претплаћен и на коришћење Moodle платформе у циљу комуникације са полазницима, давања задатака, примера, докумената, стручних материјала, као и аудио записа. Поред тога, привредна друштва код којих ће се обавити пракса у складу са уговором са факултетом о реализацији праксе, обезбедила су потребне услове и материјално техничка средства за извођење стручне праксе.

14. Право уписа и компетенције полазника

Право уписа имају лица са најмање средњим образовањем. Претходне неопходне компетенције полазника се огледају у поседовању основног информатичког знања. Овај програм по врсти, нивоу и обиму знања и вештина за које се полазници обучавају, одговара високом образовању.

Факултет уписује до 50 кандидата по једном уписном року. Редослед кандидата се одређује према ранг листи формираној на основу стеченог претходног образовања и оствареног броја поена који кандидати оставаре на интервјуу који ће Факултет организовати.

На захтев лица које је завршило кратки програм студирања и које се уписало на студијски програм основних или мастер академских студија, факултет може признати предмете/делове предмета које је студент положио у оквиру кратког програма, зависно од степена преклапања са предметима уписаног студијског програма.

15. Оглашавање КП, пријемни испит, рангирање и упис полазника

КП ће бити оглашен у складу са општим актима Факултета. Текст конкурса ће бити објављен на сајту Факултета и друштвеним мрежама Факултета. Поред тога, оглашавање КП ће бити вршено и на регионалним сајмовима образовања и запошљавања, као и приликом промоције основних и мастер студија факултета у средњим школама. Редослед кандидата, који испуњавају услов за упис, се одређује

према ранг листи формираној на основу стеченог претходног образовања и оствареног броја поена који кандидати остваре на интервјуу који ће Факултет организовати.

16. Обавезе кандидата

Обавеза кандидата је да редовно похађа наставу (максимално 20% изостанака), успешно положени тестови на сваком предмету. Полазници су у обавези да испуне предиспитне обавезе које представљају 70% од укупног броја бодова и положи завршне испите.

17. Величина наставне групе

Предвиђено је да укупан број уписаних студената на кратком програму буде највише 50. Наставне групе за стручну праксу ће бити до 15 студената, одређене у складу са заједничким планом стручне праксе. Теоријска настава ће бити извођена *on-line* те ће тако сви полазници бити укључени у исту групу.

18. План реализације наставе

Настава ће се реализовати током 3,5 месеца. Теоријска настава почиње почетком након спроведеног уписа и траје три месеца, без пауза у настави континуирано у трајању од 12 наставних недеља. Часови се одржавају у вечерњим терминима, четири пута седмично по пет часова у једном дану. Стручна пракса се обавља у просторијама предузећа (наставна база) која са Факултетом имају потписан Уговор о сарадњи у циљу извођења практичне наставе на КП студија или на терену, уз надзор и подршку координатора праксе, а према заједничком програму стручне праксе, у виду блок наставе (у три наставне недеље).

19. Процедуре за управљање квалитетом кратког програма

Управљање квалитетом се темељи на приступу који се састоји од документације процеса кратких програма, постизања побољшања и применом побољшаних процеса. Да би се успешно управљало квалитетом кратких програма потребно је спроводити непрестана унапређења. Организација мора придавати значај полазницима. За успешно управљање квалитетом важна је укљученост свих запослених на Факултету. Да би се то постигло потребно је искористити све потенцијале запослених, спроводити тимски рад и стимулативну политику.

Ради обезбеђења квалитета, Факултет одређује руководиоца програма који је задужен за праћење и унапређивање квалитета наставе и комуникацију и сарадњу са послодавцима (наставном базом) и полазницима, као и контролу извођења наставне и усклађивање практичних и академских аспеката КП. На предлог руководиоца програма декан именује академског координатора из реда наставника факултета. У уговору између Факултета и послодаваца (наставне базе), обавезно се предвиђа именовање струковног координатора за кратки програм из редова запослених код послодавца. Струковни координатор тесно сарађује са Академским координатором, тако што

заједнички усмеравају, усклађују и координишу академске и практичне аспекте кратког програма студирања. Академски и струковни координатор по налогу руководиоца програма врше интерну евалуацију резултата наставног процеса. Руководилац програма, по завршетку сваке школске године кратког програма студирања, подноси декану извештај о реализацији наставе и квалитету наставног процеса. Након што се упозна са извештајем руководиоца програма, декан може да наложи примену мера за унапређење квалитета наставног процеса уколико оцени да је потребно.

Процедуре за управљање квалитетом у кратким програмима студија:

1. Организација зборова са полазницима и наставницима уз евиденцију и анализу долазности, предлога за унапређење и анализу тренутног стања у похађању наставе и успешности у полагању предмета.
2. Интерна евалуација наставног процеса и организације кратких студија.
3. Дефинисање улога и активности у координацији наставе и праксе.

20. Подаци о висини школарине

Цена школарине представља материјалну противвредност која мора да буде уплаћена за право уписа и реализације наставе кратког програма, а која се измирује приликом уписа од стране послодавца или самог полазника. Висина школарине се одређује на основу параметара прописаних унутрашњом регулативом факултета на бази трошкова одржавања наставе (цена часа) + цена осталих активности везаних за организацију кратких програма студија и осталих трошкова. Висина школарине за кратки програм студија износи 120.000,00 динара.

21. Услови које је ВШУ испунила за реализацију КП студија

1. Приликом акредитације, Факултет је навео спремност да организује КП из области у којој има акредитован и реализован бар један студијски програм.
2. Факултет је активност за КП унео у статуту и има одговарајуће акте (конкретно, Правилник о кратким програмима студија Економског факултета Универзитета у Крагујевцу) којима се на ближи начин уређује припрема, доношење и реализација КП.
3. КП се организује у обиму наставног процеса 300 часова активне наставе (30 ЕСПБ), траје од 3,5 месеца и обезбеђује стицање одговарајућег сертификата.
4. Активна настава обухвата теоријска предавања и практичне вежбе у обиму од 20-30 часова (односно интегрисана предавања и вежбе) недељно и додатну праксу/обуку на радном месту у обиму од 10-30% од часова активне наставе.
5. Настава на КП је организована као настава на даљину уз стручну праксу која се обавља на класичан начин.
6. При упису на студијски програм основних академских, односно основних струковних студија може се вршити признавање ЕСПБ бодова стечених у оквиру КП.
7. На захтев лица које је завршило КП и које се уписало у прву годину студијског програма основних академских, односно основних струковних студија, факултет може признати предмете/делове предмета које је студент положио у оквиру КП, зависно од степена преклапања са предметима уписаног студијског програма. О извршеном признавању факултет доноси посебну одлуку о признавању са образложењем, у складу са актом којим на ближи начин уређује припрему,

доношење и реализацију КП, у којој се наводе предмети/делови предмета који су положени у оквиру КП и одговарајући број ЕСПБ који могу бити признати на уписаном студијском програму.

8. Полазнику који је положио све испите или је прошао верификацију стечених знања и вештина, тј. који је успешно стекао предвиђене исходе учења, Факултет издаје сертификат о завршеном КП. Ова исправа представља потврду да је студент обучен и оспособљен да обавља конкретан посао.
9. У додатку сертификата, наводе се:
 - а) списак предмета, које је студент положио, са припадајућим ЕСПБ и добијеном оценом;
 - б) знања и вештине, као исходи учења, које је стекао студент, а који су релевантни за посао за који се издаје сертификат;
 - ц) опис посла за који је носилац сертификата оспособљен.
10. Факултет води евиденцију о реализованим КП и издатим сертификатима у складу са законом којим се уређује високо образовање и својим општим актима. По правилу, евиденција се води у писаној форми, а може се водити и електронски.

ПРИЛОЗИ:

1. Документација о КП студија
2. Уверење о акредитацији ВШУ
3. Уверење о акредитацији студијског програма из научно-образовне или уметничке области којој припада КП